

Het voetveer Ravenstein Niftrik

Op vrijdag 13 juni 1975 voer veerpont Jeanne voor het laatst heen en weer tussen Ravenstein en Niftrik.

Een veerverbinding van minstens 500 jaar oud, leek verleden tijd te worden. Want even stroomopwaarts lag een gloednieuwe oeververbinding tussen Brabant en Gelderland: de brug met rijksweg 75, de huidige snelweg A50. Momenteel is er veel meer snelverkeer, maar de belangstelling voor de fiets en de benenwagen nam ook toe. In het riviereengebied horen daar veerpontjes bij! Vanaf voorjaar 2011 kunnen wandelaars en fietsers ook tussen Ravenstein en Niftrik weer per boot de 'Vice Versa' de Maas over.

Provincie Noord-Brabant

Het veer: een 'heerlijk' recht

Veerdiensten lijken er in ons waterrijke land altijd te zijn geweest. Toch mocht niet iedereen zomaar zo'n bedrijf beginnen. In 1158 liet keizer Frederik Barbarossa vastleggen dat het veerrecht in onze streken toekwam aan de Duitse koningen en keizers, toen ook hier de hoogste gezagsdragers. Zij gaven dat recht door aan hun leenmannen, de hertogen en graven, en dezen weer aan hun leenmannen. Zo kon het veerrecht langs onze grote rivieren in handen komen van plaatselijke grootheden zoals de heer van Ravenstein. En deze verpachtte het veer aan de veerman.

Ravenstein veerhuis en achterhuis

'Een nye pont'

De oudste, ons bekende, vermelding van het Ravensteinse veer dateert van de jaren 1486-1487. Een meester-timmerman uit Wesel bouwt het vaartuig, dat 13 meter lang en bijna 3 meter breed is. Na het teren volgt de tewaterlating. Vier mannen reizen van Ravenstein naar Wesel en halen de pont op. Met behulp van twee roeiriemen, een roer en een stuurboom varen zij via Rijn, Waal en het Gat van Heerewaarden naar Ravenstein.

Rijksveer wordt gemeentever

In de 19e eeuw zijn eigendom en exploitatie van het Ravensteinse veer in handen van het Rijk. Dan wordt in 1874 tussen Ravenstein en Niftrik een spoorbrug gebouwd. Ook elders groeit het railvervoer snel. Als gevolg daarvan ziet het Rijk de waarde van de Rijksveren verminderen; verkoop aan de gemeenten lijkt een goede oplossing. De transactie is inclusief het veerhuis. Ook mag de veerman in dienst blijven. Het veermaterieel blijkt in 1879 veel te omvatten: een hele en een halve pont met toebehoren, ook een gierinrichting, bestaande uit een aantal bochtaken met gierkettelingen en bochtankers. Verder horen er een zeilen en een roeiboort bij.

Ravenstein eerste steen veerhuis 1805

Een protestantse veerman?

In het najaar van 1930 kan er openbaar worden ingeschreven voor een nieuwe pachttermijn voor het veer. A. Naber uit Hoogeveen komt met een bedrag van 4.135 gulden als hoogste uit de bus. Helaas is hij gereformeerd en burgemeester en wethouders van Ravenstein vinden dat in hun overwegend katholieke gemeente het veer niet kan worden gegund aan een andersdenkende. Twee andere inschrijvers zijn wel katholiek en via een onderhandse procedure mag één van hen pachter worden. Ondanks bezwaren van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant over deze procedure mag hij blijven.

In gebruik name pont 1939

Jeanne

Er komen meer auto's en op motorkracht varen is geen luxe meer. Eind jaren '30 zijn Ravenstein en Niftrik aan een nieuwe veerpont toe, die in 1939 officieel in gebruik wordt genomen. Het vaartuig wordt "Jeanne" genoemd, naar de burgemeestersvrouw van Ravenstein, Jeanne Hoefnagel-Manders. Na de oorlogsjaren hebben Ravenstein en Niftrik nog 30 jaar plezier van "Jeanne". Op 13 juni 1975, middernacht, wordt het vaartuig aan de ketting gelegd bij het veerhuis van Ravenstein.

Jeanne Hoefnagel-Manders 1939

Voetveer Ravenstein – Niftrik

Historie Voetveer Ravenstein Niftrik

Maart 2011

Henk Buijks, regiohistoricus BHIC
Website: www.bhic.nl
m.m.v. Historische Vereniging Tweestromenland

Meer informatie over voetveren over de Maas, Waal, Lek of Linge, kijk op www.uiterwaarde.nl